

Kommunstyrelsen

Utvärdering av Mötesplatser med Jobbcentrum i Årby och Fröslunda

Förslag till beslut

Rapporten *Utvärdering av Mötesplatser med Jobbcentrum i Årby och Fröslunda* godkänns och läggs till handlingarna.

Sammanfattning

Mötesplatserna med Jobbcentrum samlar flera kommunala verksamheter i en gemensam lokal i Årby och i Fröslunda och initierades som ett mandatperiodsprojekt till och med 2023. Verksamheten har utvärderats under 2022 och 2023 utifrån en bedömning om uppfyllelsen av projektmålen utifrån effekter hos invånare. Utvärderingens slutsats var att Mötesplatserna som koncept bör leda till goda resultat i områdena och fysisk närvaro av kommunala verksamheter i områden är viktigt för att säkerställa jämlik kommunal service och för att bygga upp boendes tillit till kommunen. Då mandatperiodsprojektet är inne på sista året behöver erfarenheter från utvärderingen och ställningstaganden kopplat till Mötesplatser med Jobbcentrum tas med i planeringen för årsplan 2024.

Ärendebeskrivning

Som en del i planeringen av Eskilstuna kommuns trygghetsarbete identifierades behovet av ökad offentlig närvaro och samverkan mellan flera förvaltningar som en viktig utgångspunkt för det arbete som skulle genomföras med stöd av Tillväxtverkets statsbidrag mot segregation. Arbetet startade sent 2018 och hade inriktningen mot att öppna en Mötesplats med Jobbcentrum i Årby under 2019. I arbetet med årsplan 2020 valde kommunfullmäktige att fördela 20 miljoner per år till Jobbcentrum ”Nord & Syd” till och med 2023. I och med det så inleddes planering och uppbyggnad av ytterligare en Mötesplats med Jobbcentrum i Fröslunda.

Syftet med Mötesplatserna är att genom samverkan i kommunen och med andra aktörer i stadsdelarna bidra till minskat utanförskap, ökad trygghet och att få fler människor i arbete. Kommunens verksamhet i lokalerna ökar även den offentliga närvaron i stadsdelarna och skapar plattformar för framtida utveckling i stadsdelar.

Mötesplatserna med Jobbcentrum samlar flera kommunala verksamheter i en gemensam lokal och drivs gemensamt av arbetsmarknads- och

vuxenutbildningsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen samt socialförvaltningen.

Den övergripande målsättning med projektet var att på lång sikt samordna och utveckla arbetet i stadsdelen med målen att:

1. Bidra till en mer levande och attraktiv stadsmiljö med inkluderande och välkomnande mötesplatser där människor möts och utvecklas.
2. Med de prioriterade stadsdelarna i fokus utveckla och samverka mellan förvaltningars och bolags verksamheter.
3. Öka andelen kvinnor och män i egen försörjning och minska arbetslöshet.
4. Utveckla och etablera språkförberedande verksamheter för kvinnor och män som inte kan tillgodogöra sig ordinarie arbetsförberedande insatser.

Verksamheten har utvärderats av externa utvärderare under vintern 2022 och resultat från utvärderingen tas med i beredning av årsplan 2024.

Utvärdering av Mötesplatser med Jobbcentrum i Ärby och Fröslunda

Utvärderingen har genomförts under vintern 2022 och tidigt 2023. Fokus för uppdraget var att utifrån projektmålen svara på om målen uppnåtts utifrån en bedömning om effekter hos invånare, besökare samt för stadsdelen utifrån projektets syfte. Utvärderingen utgick från Mötesplatserna som helhet, det vill säga konceptet med förvaltningsövergripande samverkan med flera verksamheter i prioriterade stadsdelar och de synergier som kommer av att finnas tillsammans över förvaltningsgränser.

Utvärderingen hade även särskilt fokus på Jobbcentrumverksamheten och dess påverkan på utmaningar som rör anställningsbarhet och arbetslöshet i Eskilstuna kommun i förhållande till projektmålen.

Utvärderingens slutsats var att Mötesplatserna som koncept bör leda till goda resultat i områdena. Utvärderarna fick många exempel på hur verksamheterna på Mötesplatserna agerat draghjälp och dörröppnare för varandra som samlat leder till bättre service och stöd till invånare i och utanför områden. Utvärderarna kunde även konstatera att samtliga intervjuade bland personalen på Mötesplatserna upplevde positiva effekter för sin verksamhet av att vara en del av Mötesplatserna och ett stort engagemang och tro på konceptet hos involverade medarbetare.

Mötesplatserna blir mer än summan av de separata verksamheterna, där exempelvis den Öppna förskolan är kontaktyta och länk mellan invånare och det lokala Jobbcentrumet. Att det finns verksamheter som ingång lyfts i utvärderingen som viktigt för att nå målsättningar om fler i arbete utifrån den medborgarservice som skapats. Medborgarservicen fungerar som en väg in för invånare som vill komma ut i arbete med stöd av vägledarna på Jobbcentrum. I och med medborgarservice ges ökade möjligheter till proaktivt arbete med att möta utmaningar kopplat till anställningsbarhet enligt utvärderingen och bidrar till bra resultat för Jobbcentrum på

mötesplatserna i jämförelse med Jobbcentrum i City som arbetar med anvisade invånare. Utan ingångar via andra verksamheter.

Den fysiska närvaron av kommunala verksamheter i områden är viktiga både för att säkerställa jämlik kommunal service och för att bygga upp boendes tillit till kommunen enligt utvärderingen.

Kommunledningskontorets bedömning

Mötesplatserna med Jobbcentrum fungerar som plattformar i stadsdelarna och bidrar till offentlig närvaro och som kontaktyta mellan kommunen och invånare som grund för tillit och relationer.

Kultur- och fritidsnämnden är ansvarig nämnd för mötesplatser, utöver de som drivs av vård- och omsorgsnämnden, och finns på flera platser än i Årby och Fröslunda.¹ Lärdomarna från Mötesplatser med Jobbcentrum visar på värdet av att koppla ihop fler kommunala verksamheter och samverka lokalt i stadsdelar. Detta kan ligga till grund för potentiell utveckling på andra platser i Eskilstuna i behov av offentlig närvaro för att öka tryggheten. Utvecklingen av Medborgarservice är särskilt intressant som en ny kommunal service som uppfyller behov för en bredare målgrupp utifrån anställningsbarhet och där samtliga verksamheter på Mötesplatserna bidrar som ingångar och skapar mervärde för invånare.

Då mandatperiodsprojektet är inne på sista året behöver erfarenheter från utvärderingen och ställningstaganden kopplat till Mötesplatser med Jobbcentrum tas med i planeringen för årsplan 2024.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Offentlig närvaro och plattformar för tillit och relationer är avgörande delar i Orten bortom våldet. Erfarenheterna från Mötesplatser med Jobbcentrum visar på värdet av förvaltningsövergripande samverkan nära invånare för mer träffsäker service till invånare.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tommy Malm
Kommundirektör

Anna Giotas Sandqvist
Social hållbarhetsdirektör

_____
Beslutet skickas till:

_____
¹ Kultur- och fritidsnämnden har däremot inte uppdraget att bedriva mötesplatsverksamhet i Årby utan deltar med fritidsgårdsverksamhet och bibliotek (utanför projektets finansiering). I Fröslunda finns uppdraget att också driva en öppen mötesplats med målgruppen 0-100.

Utvärdering av
Mötesplatser med
Jobbcentrum i Årby
och Fröslunda

Eskilstuna kommun

2023

Uppdraget

Bakgrund

Som en del i planeringen av Eskilstuna kommuns trygghetsarbete identifierades behovet av ökad offentlig närvaro och samverkan mellan flera förvaltningar som en viktig utgångspunkt för det arbete som skulle genomföras med stöd av Tillväxtverkets statsbidrag mot segregation. Arbetet startade sent 2018 och hade inriktningen mot att öppna en Mötesplats med Jobbcentrum i Årby under 2019.

I arbetet med årsplan 2020 valde kommunfullmäktige att fördela 20 miljoner per år till Jobbcentrum "Nord & Syd".

Syftet med Mötesplatserna är att genom samverkan i kommunen och med andra aktörer i stadsdelarna bidra till minskat utanförskap, ökad trygghet och att få fler människor i arbete. Kommunens verksamhet i lokalerna ökar även den offentliga närvaron i stadsdelarna. Övergripande målsättning med projektet var att på lång sikt samordna och utveckla arbetet i stadsdelen med målet att:

- Öka anställningsbarhet och sysselsättning
- Fokusera på tidiga insatser och stärka skolans kompensatoriska uppdrag
- Bidra till en mer sammanhållen stad och höjd livskvalitet i prioriterade stadsdelar.

Inom projektet finns fyra projektmål vilka ligger till grund för utvärderingen, se sida 9.

Uppdrag och förväntat resultat

Med utgångspunkt i projektmålen ska utvärderingen svara på om målen uppnåtts med motivering utifrån respektive mål. Inriktningen för bedömning handlar i första hand om effekter hos invånare, besökare samt för stadsdelen utifrån projektets syfte. Utvärderingen ska ta hänsyn till jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv.

Utvärderingen ska utvärdera Mötesplatserna som helhet, d v s konceptet med förvaltningsövergripande samverkan med flera verksamheter i prioriterade stadsdelar, synergier av att finnas tillsammans samt annat som bedöms som relevant.

Utvärderingen ska också särskilt utvärdera Jobbcentrumverksamheten och dess påverkan på utmaningar som rör anställningsbarhet och arbetslöshet i Eskilstuna kommun i förhållande till projektmålen.

Utvärderingen ska innehålla en bedömning av kostnaderna för Jobbcentrums verksamhet i relation till resultatet, samt i jämförelse med andra motsvarande insatser som tillhandahålls inom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen.

Utvärderingen ska leverera underlag som kan användas som beslutsunderlag inför vägval vid projekttidens utgång.

Sociala investeringar

Under 2000-talet har ett flertal studier genomförts i syfte att undersöka samhällskostnaden för utanförskap, våld och kriminalitet. Flera av dessa studier har genomförts av nationalekonomen Ingvar Nilsson tillsammans med kollegorna Eva Nilsson Lundmark och Anders Wadeskog t.ex. *Vänd dem inte ryggen – socioekonomisk analys av destruktiva subkulturer, Passivitetens prislapp – en belysning av de socioekonomiska effekterna av våld i nära relationer, Gatuvåldets pris, Trygghetens värde – sociala risker ur ett ekonomiskt perspektiv och Utanförskapets pris.*

Kostnaden för utanförskap

En av de slutsatser som kommit fram av dessa studier är att utanförskapet, utöver att medföra mänskligt lidande för personer som är utsatta, även är dyrt för samhället, både nationellt och lokalt. Kostnaderna för utanförskapet består av tre delar:

1. Produktionsvärdet som går förlorade när en person inte arbetar.
2. Finansiella kostnader som uppstår av att en person behöver försörjas av samhället, såsom försörjningsstöd och bostadsbidrag.
3. Offentliga insatser som genomförs till följd av utanförskap, såsom kostnader för sjukvård, insatser från socialtjänsten, utredningar av försäkringskassan, arbetsförmedlingen och socialtjänsten.

En beräkning av Nilsson och Wadeskog visar på att en persons utanförskap mellan 15 och 65 års ålder landar på en kostnad strax under 12 mnkr för perioden. Beräkningen har gjorts i underkant för att inte riskera att överdriva utanförskapets pris och överskatta värdet av en framgångsrik prevention.

Av detta kan vi dra slutsatsen att investeringar i proaktiva insatser för att minska risken för utanförskap ofta kommer att innebära en mindre kostnad för samhället än att inte agera alls.

Exempel på utanförskapsscenario och vad de kan kosta samhället (beräkningar gjorda av Nilsson och Wadeskog):

1. 24 årig kvinna som vuxit upp under stökiga familjeförhållanden, är arbetslös och lider av depression. Kostnaden för utanförskap beräknas till **1-2 mnkr**. De sociala investeringar som sätts in för att bryta utanförskapet (deltagande i arbetsmarknadsprojekt och stöttning från socialtjänsten) beräknas kosta samhället ca **170 tkr**.
2. 35 årig man som varit aktiv i ett kriminellt gäng sedan 18 års ålder. Efter drygt 15 år som kriminell väljer han att hoppa av. De 15 åren som kriminell beräknas ha kostat samhället **10-20 mnkr**. Kostnaden för att stötta honom i avhoppprocessen beräknas till strax under **200 tkr**.
3. 27 årig man som vuxit upp växelvis hos missbrukande föräldrar, familjehem och utredningshem. Hade svaga betyg från grundskolan och började tidigt använda alkohol och cannabis. I vuxen ålder har han bara haft kortare anställningar och har framför allt fått sin försörjning genom ekonomiskt bistånd. Flera sociala insatser har satts in men inte fått rätt effekt förrän mannen kom i kontakt med ett projekt med ett individuellt bemötande och som hanterade hans sociala fobi. Åren i utanförskap kostar samhället **2-3 mnkr**. Kostnaden för sociala investeringar under två års tid beräknas till **130 tkr**.

	Kostnad för utanförskap	Kostnad för social investering
<i>Scenario 1: 24 årig arbetslös kvinna</i>	1-2 mnkr	170 tkr
<i>Scenario 2: 35 årig kriminell man</i>	10-20 mnkr	200 tkr
<i>Scenario 3: 27 årig missbrukande man</i>	2-3 mnkr	130 tkr

Sociala investeringar, forts.

Att lyckas med sociala investeringar

Som Nilsson och Wadeskog konstaterar så finns det inte brist på goda initiativ för att bryta utanförskap men de får ofta inte den långsiktiga effekt som är önskvärda. Ett antal faktorer som tas upp som anledningar till att sociala investeringar *inte* lyckas är:

- Kortsiktighet i styrning- och uppföljningssystem som fokuserar på kortsiktiga ekonomiska balanskrav i verksamheten.
- Fragmentering som uppstår av att verksamheterna organiseras i separata stuprör
- De första insatserna kommer för sent och riskerar att bli reaktiva istället för förebyggande
- Insatser som bygger på tradition istället för kunskapsbaserade metoder

Problemet kan sammanfattas som att resurser används på fel saker vid fel tidpunkt och med bristande uthållighet, långsiktighet och samordning.

Teoretisk grund för utvärderingen

Att följa upp mål på kort och lång sikt

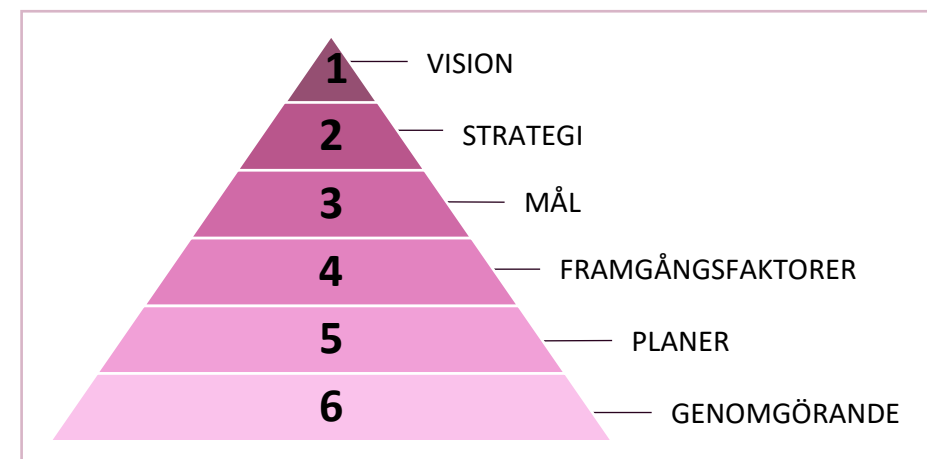
Två utmaningar i ett arbete för att skapa en långsiktig förändring är att (i) översätta en vision till verksamhet utan att tappa den röda tråden och att (ii) följa upp progressionen mot uppfyllandet av visionen.

Den röda tråden från en övergripande vision till faktiska aktiviteter kan visualiseras genom en målstyrningspyramid. Pyramiden syftar till att visa hur en vision blir verksamhet.

1. Visionen: den övergripande politiska inriktningen
2. Strategi: kan också kallas för fokusområden eller långsiktiga mål för att uppnå visionen
3. Mål: konkreta mål utifrån strategin som, helst, ska vara tidsatt och specifika.
4. Framgångsfaktorer: beskriver hypoteser om vilka faktorer som antas leda till att målen uppfylls. Detta är bryggan mellan mål och planer/aktiviteter.
5. Planer: aktiviteter som utarbetas utifrån de framgångsfaktorer som antas leda till att målen uppfylls.
6. Genomförande: verksamhet som genomförs utifrån beslutade planer.

Att löpande följa upp ett långsiktigt förändringsarbete är av vikt för att säkerställa att utvecklingen går åt förväntat håll och möjliggöra korrigeringar i vilka insatser som genomförs. En utmaning är hur uppföljning ska genomföras då de förväntade resultaten inte alltid går att mäta förrän efter flera år.

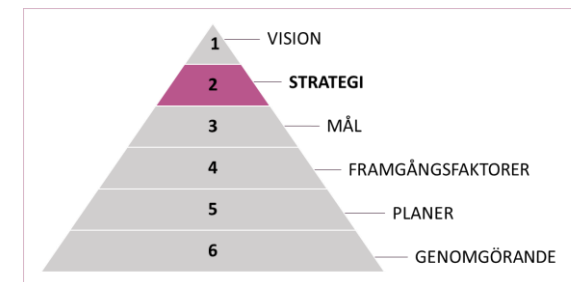
Den löpande uppföljningen bör därför ske med ett urval av flera olika typer av indikatorer som syftar till att följa upp steg 4-5 i målstyrningspyramiden som beskrivs ovan. Det vill säga att följa upp att de aktiviteter som antas leda till måluppfyllelse planeras och genomförs, vilka resurser som används till dessa aktiviteter samt, i den mån det är möjligt, att resultaten visar på en förflyttning mot önskat läge.

Olika typer av indikatorer

<i>Resursindikatorer</i>	Följer upp vilka resurser som sätts in för att genomföra aktiviteter. Resurser kan bland annat vara kostnad i kronor, tid och personella resurser. T.ex. antal vägledare på Jobbcentrum.
<i>Aktivitetsindikatorer</i>	Följer upp aktiviteter kopplade till arbetsprocesser, dvs. de aktiviteter som förväntas leda till ett önskat resultat. T.ex. antal genomförda språkcaféer eller läxhjälpstillfällen.
<i>Resultatindikatorer</i>	Mäter effekten av insatta resurser och genomförda aktiviteter. Det kan vara subjektiva indikatorer som t.ex. medborgares upplevda bemötande av kommunens anställda. Eller objektiva indikatorer som t.ex. antal personer som har egen försörjning efter avslutad insats.

Strategi: Orten bortom våldet

Strategi för Mötesplatserna

Strategin för arbetet med Mötesplatser grundar sig i rapporten *Orten bortom våldet* (Ingvar Nilsson och Eva Nilsson Lundmark). Syftet med strategin beskrivs i rapporten vara att skapa möjligheter till ett gott liv med mening och trygghet. Detta inkluderar bland annat skola, familj, jobb och fritid. I rapporten beskrivs strategins 3 faser:

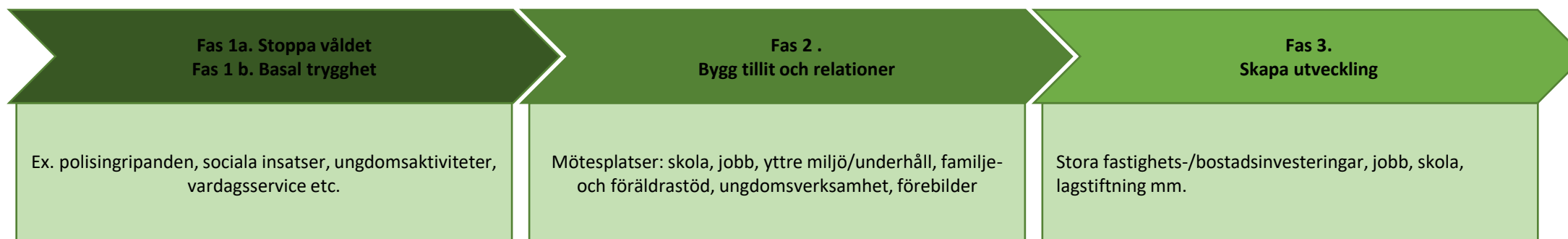
Fas 1a/b (2-3 år) Stoppa våldet och skapa trygghet. Gör det kriminella livet besvärligt, återerövra det offentliga rummet och skapa basal trygghet. Bland annat genom polisingripanden, sociala insatser och upprätthållandet av offentlig närvaro och service.

Fas 2 (3-5 år) Bygg tillit och relationer, återskapa tillit till de offentliga systemen sett ur de boendes perspektiv. Detta förutsätter fysisk närvaro i området från kommun och myndigheter.

Fas 3 (10- år) Skapa förutsättningar för utveckling som leder till att områdets kollektiva stigmatisering bryts och att en självgenererande utvecklingsprocess växer fram.

Strategin syftar till att skapa möjligheter till ett gott liv med mening och trygghet och kan sammanfattas i sju punkter:

1. Stoppa våldet och återerövra det offentliga rummet
2. Se till att skolan fungerar. I synnerhet för svaga och utsatta grupper
3. Skapa offentlig verksamhet som har familjen i vid bemärkelse som utgångspunkt
4. Stöd föräldrarna i att vara föräldrar
5. Skapa ett anständigt boende utan social utrensning
6. Skapa jobb.
7. Skapa förutsättningar för en meningsfull fritid för de unga.

Projekt mål Mötesplatser

Eskilstuna kommun har beslutat att i projektform bygga upp två Mötesplatser med Jobbcentrum i stadsdelarna Årby och Fröslunda. Projektet syftar till att genom samverkan i kommunen och med andra aktörer i stadsdelarna bidra till minskat utanförskap, ökad trygghet och att få fler människor i arbete. Kommunens verksamhet i lokalerna ökar även den offentliga närvaron i stadsdelarna. Projektet pågår under perioden januari 2020 till december 2023.

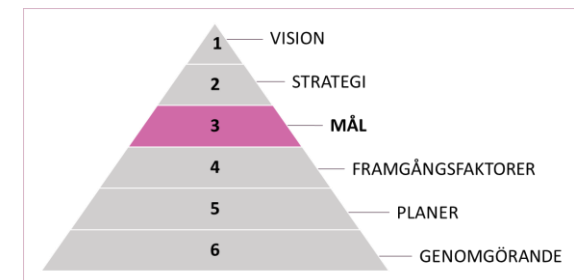
Övergripande mål

Målsättning på lång sikt är att samordna och utveckla arbete i bostadsområden med målet att:

- Öka anställningsbarhet och sysselsättning
- Fokusera på tidiga insatser och stärka skolans kompensatoriska uppdrag
- Bidra till en mer sammanhållen stad och höjd livskvalitet i prioriterade stadsdelar

Projekt mål

1. Bidra till en mer levande och attraktiv stadsmiljö med inkluderande och välkomnande mötesplatser där människor möts och utvecklas.
2. Med de prioriterade stadsdelarna i fokus utveckla och samverka mellan förvaltningars och bolags verksamheter.
3. Öka andelen kvinnor och män i egen försörjning och minska arbetslöshet.
4. Utveckla och etablera språkförberedande verksamheter för kvinnor och män som inte kan tillgodogöra sig ordinarie arbetsförberedande insatser.

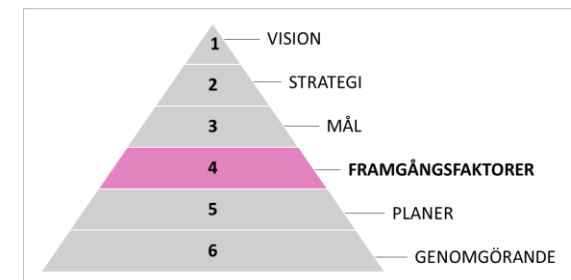

Verksamheter på Mötesplatserna

I konceptet för Mötesplatserna ingår verksamheter från fyra förvaltningar. Flera verksamheter är lokaliserade på plats i Årby eller Fröslunda medan andra befinner sig där en del av tiden.

Förvaltning	Verksamheter
<i>Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Jobbcentrum • Språkgrupp
<i>Barn- och utbildningsförvaltningen</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Öppna förskolan (0-6 år) • Fristadshus/KAA
<i>Socialförvaltningen</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Familjevägledning • Föräldrafika • Vägvalet (avhopparverksamhet)
<i>Kultur- och fritidsförvaltningen</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Bibliotek • Fritidsgård • Kulturskolan • Föräldrafika • Mötesplats Fröet (Fröslunda)

Framgångsfaktorer

Framgångsfaktorer för att lyckas med trefasmodellen

I *Orten bortom våldet* anges 8 framgångsfaktorer för att lyckas med strategin utifrån trefasmodellen. Framgångsfaktorerna är baserade på Nilsson och Nilsson Lundmarks erfarenheter från tidigare utvecklingsarbeten.

1. *Muddling through*: Arbetet styrs av ett lösningsfokuserat, situationsanpassat och prövande arbetssätt.
2. *Visioner*: För att kunna manövrera och fatta beslut under genuin osäkerhet krävs att det finns en bärande, och förankrad, vision om färdriktningen i stort.
3. *Multidimensionalitet*: Ett utsatt område består av ett stort antal olika delar som intimt och ofta subtilt hänger samman. Därmed måste man i en förändringsprocess arbeta i flera dimensioner och gränsöverskridande.
4. *Bygga socialt kapital*: Tillit och förtroendefulla relationer liksom goda allianser är en förutsättning för att lyckas.
5. *Processperspektiv*: Rörelsen framåt och riktningen är viktigare än farten. Det handlar om att arbeta steg för steg för att bygga tillit och relationer och att både förstå och acceptera att man under resans gång kommer att tappa kontrollen och måste ta risker.
6. *Långsiktighet och uthållighet*: Hela processen måste präglas av ett socialt investeringstänkande som innebär att man satsar på kort sikt för att skapa långsiktiga vinster.
7. *Kraftsamla*: Samla utvecklingsresurser till den punkt där man vill få till ett avgörande.
8. *Medborgarperspektiv*: För att skapa den helhetssyn och de synergieffekter som behövs för att vända utvecklingen bör det mesta man gör ha en geografisk eller territoriell utgångspunkt som är platsen där människor lever och bor.

Framgångsfaktorer för att lyckas med sociala investeringar

Till de framgångsfaktorer som tas upp i strategin *Orten bortom våldet* kan även läggas ytterligare råd som Nilsson och Wadeskog ger i boken *Utanförskapets pris* för att lyckas med sociala investeringar:

- Skaffa kunskap om utanförskapets omfattning, konsekvenser och kostnader på nationellt och lokalt plan
- Förstå mekanismerna bakom utanförskapet på ett djupare plan för att förstå de bakomliggande orsakerna och vad som krävs för att skapa långsiktig förändring
- Det krävs vilja och mod att agera. Detta skapas genom politiska visioner och mål kombinerat med incitament och styrmedel som gör det möjligt att agera.
- Mandat att fatta beslut och flytta resurser i rätt riktning. Det behövs organisatoriska och institutionella förutsättningar för att tänka och agera gränsöverskridande och långsiktigt.
- Frigörande och skapande av socialt investeringskapital
- Integrering av sociala investeringar med fysiska investeringar, t.ex. upprustning av bostäder
- Socioekonomiska bokslut som komplement till de ekonomiska boksluten för att analysera effekterna av de sociala investeringarna.

Mötesplatserna i Årby och Fröslunda

Mötesplatserna i Årby och Fröslunda

Mötesplats Årby

Mötesplats Årby har lokaler på Årbygatan i Årby Centrum, här finns Jobbcentrum, språkhandledare, öppen förskola (0-5 år tillsammans med vårdnadshavare), bibliotek, familjevägledare och fritidsgård (12-20 år). Biblioteket och fritidsgården hade verksamhet på platsen innan projektet startade. Efter att lokalerna renoverats flyttade de övriga verksamheterna in under våren 2020.

Kulturskolan har även aktiviteter i lokalerna och vägvisare från Fristadshus/KAA och Vägvalet deltar i aktiviteter och samverkar med verksamheterna på Mötesplatsen.

Verksamheten påverkades av Covid-19 pandemin. Under 2020-2021 har det på grund av restriktioner periodvis inte varit möjligt att genomföra aktiviteter som planerat.

Mötesplatsen har under 2022 gjort vissa anpassningar på grund av oroligheter i området. Entrén har under hösten/vintern 2022/2023 varit låst, besökare blir insläppta av personalen. På eftermiddagar finns väktare på plats för att säkerställa tryggheten för personal och besökare. Av intervjuer framgår att väktarna har bidragit till att besökare vågar komma till Mötesplatsen då det upplevs som en trygg plats.

Årby fritidsgård och Kulturskolan har, på grund av oroligheterna, inte kunnat ha verksamhet på plats under denna tid men anordnar aktiviteter på andra platser i området.

Mötesplats Fröslunda

Mötesplats Fröslunda är lokaliserat på Fröslunda torg. Mötesplats Fröet och biblioteket delade lokaler i området innan projektet startade. Lokalerna renoverades under 2020 och verksamheterna flyttade in i de nya lokalerna våren 2021. Verksamheterna är uppdelade i två separata lokaler på var sin sida av torget. På en sida om torget finns Jobbcentrum, biblioteket, Fröslunda fritidsgård (åldersgrupp 12-20 år), Mötesplats Fröet (åldersgrupp 0-100 år) och språkgruppen (språkhandledare finns på plats sedan november 2022).

Kulturskolan har även aktiviteter i lokalerna och vägvisare från Fristadshus/KAA och Vägvalet deltar i aktiviteter och samverkar med verksamheterna på Mötesplatsen.

På den andra sidan av torget finns familjecentralen där öppna förskolan (åldersgrupp 0-5 år tillsammans med vårdnadshavare) samt familjevägledare har sina lokaler. På familjecentralen finns även barnhälsovård och mödravård (regionens verksamheter) lokaliserade.

Verksamheten påverkades av Covid-19 pandemin. Under 2021 har det på grund av restriktioner periodvis inte varit möjligt att genomföra aktiviteter som planerat.

Förtydligande: I rapporten används "Mötesplats/Mötesplatserna" för att referera till verksamheterna i både Årby och Fröslunda. I Årby finns dock inte motsvarande uppdrag som Mötesplats Fröet har i Fröslunda, dvs. en mötesplats för åldersgruppen 0-100 år.

Uppföljning av projekt mål

Uppföljning av projekt mål

Plan för uppföljning enligt projektplan

I Mötesplatsernas projektplan beskrivs att projektmålen ska följas upp på följande sätt:

- *Effekter mål 1:* Levande och attraktiv stadsmiljö följs upp kvalitativt för att fånga upplevelsen och känslan i stadsmiljön. Aktivitetsuppföljningen sker i respektive verksamhet och inkluderar uppföljning av fysisk miljö i området och lokalerna.
- *Effekter mål 2*:* Samverkan mellan förvaltningar kommer att följas upp genom kvalitativ aktivitetsuppföljning på varje mötesplats och analyseras utifrån effekt och aktuell forskning i syfte att hitta aktiviteter och insatser som leder till projektets övergripande mål.
- *Effekter mål 3:* Effekt av Jobbcentrum Nord på Mötesplats Årby samt Jobbcentrum Syd på Mötesplats Fröslunda mäts kvantitativt genom antal anvisade deltagare som avslutas på försörjningsstöd.
- *Effekter mål 4:* Effekt av språkförberedande verksamhet på respektive jobbcentrum påvisas i antal deltagare som antingen uppnår egen försörjning eller kan tillgodogöra sig annan kommunal arbetsmarknadsinsats, SFI/Komvux alt. Arbetsförmedling.

* I en uppdaterad version av projektplanen (2023-02-27) framgår att den interna samverkan mellan kommunens verksamheter och över förvaltningar följs upp av följeforskare från Mälardalens Universitet. Respektive Mötesplats följs utifrån kvalitativt fokus och analyseras utifrån effekt och aktuell forskning.

Utvärderingens uppföljning av projektmålen

I genomförandet av utvärderingen har en blandning av indikatorer använts och de olika målen har följts upp utifrån tillgänglig information. Där det har funnits information tillgänglig har uppföljning gjorts av vilka aktiviteter och resurser som har satts in för att möjliggöra en förflyttning mot målen. I den mån det har varit möjligt har även resultat kopplat till projektmålen följts upp. Uppföljningen av målen har genomförts utifrån den information som framkommit i intervjuer, verksamhetsberättelser och tillgängliga nyckeltal.

Det material som vi har tagit del av saknas i vissa delar nyckeltal och resultatindikatorer nedbrutna på stadsdel och som går att följa över tid. De nyckeltal som används för uppföljning av Mötesplatserna varierar över tid och mellan mötesplatserna. Om det i det inledande skedet av projektet hade beslutats vilka nyckeltal som ska användas under hela projekttiden så hade det varit det skapat förutsättningar en ännu mer sammanhållen och stringent utvärdering.

Projekt mål: Bidra till en mer levande och attraktiv stadsmiljö med inkluderande och välkomnande mötesplatser där människor möts och utvecklas

Projekt målet att *Bidra till en mer levande och attraktiv stadsmiljö med inkluderande och välkomnande mötesplatser där människor möts och utvecklas* följs framför allt upp genom kvalitativa metoder, dvs. medborgarnas upplevelse av Mötesplatserna och stadsdelarna.

Att verka för mer levande och attraktiva stadsmiljöer är kopplade till både fas 1 och fas 2 i *Orten bortom våldets* trefasmodellen (se s. 7). Fas 1, att stoppa våldet och skapa trygghet, behöver ske på ett sätt som gör att det inte uppfattas som repressivt och förtryckande av de boende i området. Polisen har en viktig roll i det trygghetsarbete som avser att verka för att minska kriminalitet. Mötesplatserna bidrar till att återta det offentliga rummet och skapa en basal trygghet.

Parallellt med fas 1 pågår arbete med fas 2, att bygga tillit och relationer. För att kunna göra detta krävs att kommunen är på plats fysiskt och att man är synlig i området på ett positivt sätt. Genom att skapa plattformar där boende kan möta de kommunala verksamheterna, bemötas som individer och få konkret hjälp kan tilliten till det offentliga byggas upp.

Uppföljning av aktiviteter

Uppföljningen av projekt målet består i stor del av en kvalitativ och beskrivande uppföljning av den verksamhet som bedrivs på Mötesplatserna. Till viss del finns även kvantitativa mått i form av uppföljning av antal besökare, genomförda gruppaktiviteter etc.

Av verksamhetsberättelserna för åren 2020-2022 framgår vilka aktiviteter som genomförs för att uppnå målet om att bidra till en mer levande och attraktiv stadsmiljö med inkluderande och välkomnande mötesplatser där människor möts och utvecklas.

Exempel på aktiviteter som tas upp är:

- *Sommartorg*, anordnande av aktiviteter för barn och ungdomar under 9 veckor på sommaren. Kultur- och fritidsförvaltningen är värdar för aktiviteten men samtliga verksamheter deltar.
- *Föräldrafika*, anordnas på Mötesplats Fröslunda där föräldrar bland annat får träffa kommunpolis och representanter från kommunen såsom Vägvalets avhoppverksamhet, socialtjänsten och Jobbcentrum.
- *Kulturskolans aktiviteter* som erbjuds på och i anslutning till Mötesplatserna.

Utöver enskilda aktiviteter beskrivs även kortfattat den ordinarie verksamhet som pågår på Mötesplatsen.

Av intervjuer framgår att det generellt inte genomförs könssegregerade aktiviteter för vuxna, dvs. aktiviteter riktade mot specifikt kvinnor eller män. Det har dock noterats, framför allt i Fröslunda, att kvinnor är mer benägna att komma till Mötesplatsen när det pågår planerade aktiviteter medan män besöker Mötesplatsen även när det inte pågår aktiviteter.

Fritidsgården i Årby har under 2022 genomfört en satsning för att få flickor att delta i gruppverksamheten. Detta då flickor inte kommer till fritidsgårdens öppna verksamhet i samma utsträckning som pojkar.

Fröslunda	2020		2022	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Fritidsgård: Besökare	3 966		5 402	
	18 %	82 %	20 %	80 %
Fritidsgård: gruppverksamhet, tillfällen	31		64	
Fritidsgård: deltagare gruppverksamhet	290		640*	
	55 %	45 %	41 %*	58 %*
Mötesplats Fröet: besökare	10 192		16 090	
	26 %	74 %	47 %	53 %
Mötesplats Fröet: gruppverksamhet, tillfällen	73		48	
Mötesplats Fröet: deltagare gruppverksamhet	677		470	
	78 %	22 %	40 %	60 %
Biblioteket: antal besökare i planerade gruppaktiviteter	584		600*	
	68 %	32 %	60 %*	40 %*
Familjevägledare: enskilda stödsamtal eller information och rådgivning i föräldraskap, antal ärenden	21		33	
Kulturskolan: antal deltagare på aktiviteter	-		790	
			61 %	39 %
Årby	2020		2022	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Fritidsgård: antal besökare	3 679		5 961*	
	25 %	75 %	38 %*	62 %*
Fritidsgård: gruppverksamhet, tillfällen	73		34*	
Fritidsgård: deltagare gruppverksamhet	386		106*	
	38 %	62 %	97 %*	3 %*
Familjevägledare: enskilda stödsamtal eller information och rådgivning i föräldraskap, antal ärenden	43		44	
Kulturskolan: antal deltagare på aktiviteter			338	
			56 %	44 %

* Siffrorna återfinns ej i verksamhetsberättelsen.

Resultatuppföljning: medborgarnas upplevelse av området

Lokal trygghetsundersökning

Embrace Safety genomförde under hösten 2022 en lokal trygghetsundersökning i områdena Årby, Skiftinge och Djursta, på uppdrag av Eskilstuna kommun. Undersökningen genomfördes genom sms-enkäter. Av resultatet framgår bland annat att 67,7 % av svaranden i Årby Norra och 49 % av svaranden i Årby Södra upplevde otrygghet under kvällstid i området. Detta kan jämföras med snittet för Sverige som ligger på 21 %.

I undersökningen fick svarande peka ut platser som upplevs som mer otrygga. En av de platser som pekades ut av många var Årby Centrum. De tre anledningar som de flesta angav som orsak till att platsen är otrygg var: (i) människor som stör ordningen och skapar otrygghet, (ii) bråk och våld, och (iii) synlig drogförsäljning.

Svaranden fick även svara på vilka faktorer som bidrar till att skapa trygghet i ett område. De tre faktorerna som flest angav bidrar till att skapa trygghet var: (i) utomhusbelysningen i området är bra, (ii) hjälpsamhet, sammanhållningen och tilliten mellan oss som bor i området, och (iii) bostadsområdet är välskött.

Svaren rörande orsaker till att en plats är otrygg samt faktorer som bidrar till trygghet är inte uppdelade utifrån områden utan inkluderar svaranden från Årby, Skiftinge och Djursta. Svaren finns dock tillgängliga för kommunen uppdelat områdesvis och bör vara en god utgångspunkt för vidare analys av hur Mötesplatsernas verksamheter kan bidra till ökad trygghet i områdena.

Motsvarande undersökning för området Fröslunda har inte genomförts.

Orsaker till att en plats är otrygg	Kvinnor	Män	Totalt
Bristen på hjälpsamhet, sammanhållning och tillit mellan oss som bor i området	11,3 %	12,6 %	12 %
Skadegörelse	23 %	27 %	24,7 %
Nedskräpning	23,9 %	27 %	25,2 %
Ödsliga platser i området	21,7 %	17,7 %	20,1 %
Dålig belysning	34,3 %	29,8 %	32,4 %
Bråk och våld	43 %	47 %	44,8 %
Synlig drogförsäljning	34,3 %	41,4 %	37,2 %
Inbrott	17,5 %	26,5 %	21,3 %
Stölder	20,1 %	29,8 %	24,1 %
Avsaknaden av aktiviteter i området under eftermiddagen och kvällar	12 %	9,8 %	11,2 %
Trafik som stör	16,5 %	19,5 %	17,8 %
Människor som stör ordningen och skapar otrygghet	36,9 %	43,3 %	39,5 %
Något annat som gör området otryggt	9,1 %	8,4 %	8,7 %
Inget av ovanstående – jag tycker inte att mitt område är otryggt alls	8,4 %	9,8 %	9,1 %
Faktorer som bidrar till trygghet	Kvinnor	Män	Totalt
Hjälpsamheten, sammanhållningen och tilliten mellan oss som bor i området	35,2 %	37,7 %	36,2 %
Bostadsområdet är välskött	29,7 %	35 %	31,7 %
Utomhusbelysningen i området är bra	33,9 %	40,9 %	36,8 %
Det finns många positiva aktiviteter i området	9,4 %	12,7 %	10,9 %
Det är ofta människor ute i området som bidrar till trygghet	21,9 %	15,5 %	19,3 %
Någonting annat som gör området tryggt	8,7 %	12,3 %	10,1 %
Inget av ovanstående – jag tycker inte att mitt område är tryggt alls	23,5 %	21,8 %	23,1 %

Resultatuppföljning: medborgarnas upplevelse av området

SCB:s medborgarundersökning

SCB:s medborgarundersökning genomförs på uppdrag av kommuner för att mäta medborgarnas syn på hur verksamheter, samhällsservice, klimat- och miljöarbete och underhåll av den offentliga miljön fungerar i kommunen. Formen för undersökningen förändrades år 2021, vilket i viss mån försvårar jämförelser längre bak i tiden.

Tabellen till höger visar ett urval frågeställningar från medborgarundersökningen. Färgerna rött, gult och grönt syftar till att visa hur resultatet i kommunen ligger till jämfört med övriga kommuner. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner efter resultat, de bästa resultaten får grön färg, de sämsta får röd färg och de i mitten får gul. Färgerna är därför inte en objektiv bedömning av om ett resultat är "bra" eller inte utan visar endast hur kommunen står sig i relation till andra.

Eskilstuna kommuns resultat inom området trygghet ligger i många delar bland de lägsta resultaten i landet. Resultatet säger dock inte mycket om projektet Mötesplatser. Dels har projektet pågått under en så pass kort tid att det är svårt att se att detta skulle ha haft en inverkan på medborgarnas upplevelse av kommunen. Dels avser resultatet *hela* Eskilstuna kommun, för att medborgarundersökningen ska kunna användas som en resultatindikator för Mötesplatserna behöver resultatet brytas ner på stadsdelar.

Kommunen som helhet / Bemötande information och inflytande / Förtroende	2021	2022
Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%)	76,4	74,6
Bra bemötande vid kontakt med politiker i kommunen, andel (%)		84,7
Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	83,2	84,4
Kommunens anställda upplevs arbeta för kommunens bästa, andel(%)	57,9	48,6
Kommunens politiker upplevs arbeta för kommunens bästa, andel (%)	48,3	41,9
Man kan generellt lita på människor, andel (%)	51,6	49,6
Bibliotek, kultur och mötesplatser	2021	2022
Bra utbud av ställen (t.ex. träffpunkter) för äldre att träffas på i kommunen, andel (%)	56,8	52,4
Bra utbud av ställen för unga att träffas på i kommunen, andel (%)	30,6	34,8
Trygghet	2021	2022
Få problem med bristande eller trasig utomhusbelysning i kommunen, andel (%)	74,2	70,8
Få problem med inbrott eller stölder i kommunen, andel (%)	31,3	27,7
Få problem med narkotikahandel i kommunen, andel (%)	24,0	17,3
Få problem med nedskräpning i kommunen, andel (%)	39,9	41,0
Få problem med personer eller gäng som bråkar eller stör i kommunen, andel (%)	35,8	23,0
Få problem med personer som är påverkade av alkohol eller narkotika i kommunen, andel (%)	38,0	32,7
Få problem med skadegörelse eller klotter i kommunen, andel (%)	51,2	45,4
Få problem med våldsbrott i kommunen, andel (%)	26,9	21,1
Låg oro för att bli utsatt för våldsbrott eller hot om våld, andel (%)	62,5	56,9
Polisens närvaro i kommunen är bra, andel (%)	58,5	57,1
Trygg utomhus i området där du bor när det är ljusst ute, andel (%)	89,2	91,3
Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel(%)	64,0	65,7
Åtgärder mot skadegörelser eller annan förstörelse fungerar bra i kommunen, andel (%)	52,5	56,6

Bedömning och kommentarer

Vår bedömning

Resultatet av utvärderingen av projekt målet att *Bidra till en mer levande och attraktiv stadsmiljö med inkluderande och välkomnande mötesplatser där människor möts och utvecklas* visar att det genomförs flera aktiviteter som en del av Mötesplatsen.

En del i strategin *Orten bortom våldet* är att bygga relation och återskapa tillit till de offentliga systemen, sett ur de boendes perspektiv. I strategin lyfts att detta förutsätter fysisk närvaro och att det skapas transparenta arenor där aktörer från det offentliga, det privata och civilsamhället kan mötas.

Utifrån intervjuer framgår att relations- och tillitsarbetet har gått framåt i både Årby och Fröslunda. Personalen beskrivs ha fått en god kontakt med boende i områdena. Detta har framför allt blivit tydligt i Årby där tilliten har testats i samband med de oroligheter som varit i området under året. I Årby beskrivs Mötesplatsen som en trygg punkt i stadsdelen att vistas på under dagen. De kontakter och den tillit som personalen på Mötesplatsen har byggt upp har även underlättat kommunens krishantering i samband med skjutningar i området.

Vår bedömning är att man jobbar utifrån projekt målet på ett sätt som bidrar till måluppfyllelse.

Kommentarer

Framtida uppföljning av projekt målet kan underlättas genom att det beslutas om vilka indikatorer som ska användas för att följa målet. I verksamhetsberättelserna varierar vilken återrapportering som ges både mellan år och mellan Mötesplatserna.

Den lokala trygghetsundersökningen som genomförts i bland annat Årby bekräftar att det finns behov av att arbeta med framför allt tryggheten i området. Undersökningen ger en god bild av vad de boende själva upplever bidrar till trygghet respektive otrygghet. Undersökningen bör vara en god utgångspunkt för framtida planering av insatser i området.

Utöver trygghetsundersökningen saknas uppföljning av hur de boende i Årby och Fröslunda upplever sitt område, både avseende trygghet och kvalitet i kommunens verksamheter. För detta ändamål kan resultatet från SCBs medborgarundersökningar nedbrutet på stadsdelsnivå användas. Det finns flera fördelar med att använda SCBs undersökning:

- Det blir möjligt att följa och analysera utvecklingen under en längre tid. För att kunna agera behövs information om hur situationen ser ut (se s. 8).
- Det blir möjligt att jämföra resultatet, både med andra stadsdelar i Eskilstuna kommun och nationellt med andra kommuner. Jämförelser mellan stadsdelar kan bli en startpunkt för en diskussion om skillnader i levnadsvillkor ser ut mellan olika delar av staden och vad kommunen kan göra för att främja jämlikhet.
- Det ger information som, precis som den lokala trygghetsundersökningen, kan underlätta i prioriteringen av vilka framtida investeringar som bör ske i områdena.

Projekt mål: Öka andelen kvinnor och män i egen försörjning och minska arbetslöshet

Projekt målet att *Öka andelen kvinnor och män i egen försörjning och minska arbetslösheten* följs framför allt upp genom kvantitativa metoder, dvs. hur många av de personer som genom kontakt med Mötesplatserna har kommit ut i egen försörjning.

Att hjälpa personer till arbete är en av de effekter som strategin *Orten bortom våldet* förväntas leda till. Möjligheten till egen försörjning är en viktig faktor för att förebygga mot kriminalitet. Arbete är en väg in i samhället och ut ur utanförskap. Föräldrar som arbetar är förebilder för barn och ungdomar.

Resultat: anvisningar ekonomiskt bistånd

Övergripande resultat

Jobbcentrum tar emot personer som anvisas som ett villkor för att de ska motta ekonomiskt bistånd från kommunen. Respektive Jobbcentrum kan inte styra över antalen ärenden de får att hantera.

I tabellen till höger visas resultatet* för Jobbcentrumen på Mötesplatserna jämfört med Jobbcentrum City. Jobbcentrum Nord (Årby) och Jobbcentrum Syd (Fröslunda) ligger väldigt nära varandra i resultat under perioden, det skiljer bara en procentenhet mellan dem avseende andelen avslut till egen försörjning. Statistiken visar att Jobbcentrum på Mötesplatserna har ca 10 procentenheter högre andel personer som går vidare till egen försörjning jämfört med Jobbcentrum City.

Kvinnor och män

Vid jämförelser mellan kvinnor och män så saknar vi uppdelad statistik mellan Jobbcentrum Nord och Syd, vi använder därför sammanslagen statistik för de två Jobbcentrumen på Mötesplatserna.

Statistiken visar att något fler kvinnor anvisas till Jobbcentrum genom ekonomiskt bistånd. Sett till andelen avslut så visar resultatet inte någon betydande skillnad mellan kvinnor och män, varken för Mötesplatsernas Jobbcentrum eller för Jobbcentrum City. I statistiken vi tagit del är dock Jobbcentrum Nord och Syd sammanslagna, vi kan därför inte uttala oss om ifall det finns skillnader mellan dessa.

*Statistiken kan innehålla viss osäkerhet då det finns oklarheter rörande om de olika kategorierna för avslut har använts på samma sätt av handläggarna.

**Varaktigt arbete avser anställning som är längre än 6 månader.

*** Tillfälligt arbete avser anställning som är 6 månader eller kortare.

Avslut, anvisningar ekonomiskt bistånd, perioden 2020-01-2022-12

Orsak till avslut	Jobbcentrum Nord, Mötesplats Årby	Jobbcentrum Syd, Mötesplats Fröslunda	Jobbcentrum City
Annan ersättningsform	18	18	132
Extratjänst/Introduktionsjobb	12	16	46
Varaktigt arbete**	12	9	138
Tillfälligt arbete***	9	7	109
Studier	2	3	93
Avslut till egen försörjning, totalt	53	53	518
Kvinnor		61	263
Män		45	255
Heltidsinsats AF	6	4	91
Förändrad familjebild	5	5	45
Flyttat från kommunen	4	4	38
Avviktit	3	4	40
Egen begäran	3	-	15
Felregistrerad	3	-	33
Insatsen avslutas	3	4	79
Behovet kvarstår ej	16	19	247
Insats fullgjord	1	2	35
Totalsumma (alla)	97	95	1146
Kvinnor		108	592
Män		84	554
Andel avslut till egen försörjning (alla)	55%	56%	45%
Kvinnor (inom gruppen kvinnor)		56%	44%
Män (inom gruppen män)		54%	46%

Jobbcentrum på Mötesplatserna

Medborgarservice

Mötesplatsernas Jobbcentrum tar emot personer genom anvisning via ekonomiskt bistånd samt via medborgarservice. Medborgarservice är en insats som, i kommunen, är unik för Mötesplatserna och innebär att personer kan komma till Jobbcentrumen utan myndighetsbeslut om insats. Personer som kontaktar Jobbcentrum på detta sätt kan dock vara inskrivna i andra insatser hos kommunen och/eller arbetsförmedlingen.

Intervjuade beskriver att information om medborgarservice och möjligheten att få stöttning i jobbsökande har spridits snabbt i områdena med hjälp av övriga verksamheter på Mötesplatserna och genom ryktesspridning. Personer som kommer in frivilligt via medborgarservice beskrivs som väldigt motiverade vilket leder till att tiden från första kontakt till resultat (i form av arbete, praktik eller studier) ofta är kortare än för de personer som anvisats via ekonomiskt bistånd.

Aktiviteter

Utöver vad som har beskrivits tidigare i rapporten har bland annat följande aktiviteter genomförts av Jobbcentrum:

- Jobbcentrum i Fröslunda har en förmiddag varje vecka "drop-in" vilket beskrivs locka ett stort antal besökare till Mötesplatsen under denna tid.
- Samarbete med fastighetsägare i stadsdelarna avseende rekrytering av miljövärdar och fastighetskötare
- Samarbete med vård- och omsorgsförvaltningen avseende rekrytering för bemanning under sommarperioden.

Resultat: medborgarservice

Övergripande resultat

Medborgarservice avser de personer som kommer till Jobbcentrum Norr eller Syd utan att anvisas, dvs. frivilligt. Det finns inga krav på att personer som kommer in via medborgarservice ska vara inskrivna i andra åtgärder hos kommunen och/eller annan myndighet, alla är välkomna. Då medborgarservice endast finns på Mötesplatserna så är det inte möjligt att jämföra med Jobbcentrum City.

De första åren med projektet var det endast ett fåtal personer som kom in via medborgarservice. Detta skulle kunna förklaras av att verksamheten var ny, att renoveringar av lokalerna fortfarande pågick samt att verksamheten inte kunde utföras som vanligt på grund av pandemirestriktioner.

Mellan åren 2021 och 2022 har antalet avslut av ärenden som kommit in via medborgarservice ökat från 16 till 164 personer. En stor andel av dessa (Årby 47 %, Fröslunda 80 %) avser avslut till egen försörjning. Att andelen avslut till egen försörjning är lägre i Årby beror till stor del på att många personer som påbörjat insats flyttat från kommunen.

Kvinnor och män

Statistiken visar att det är fler kvinnor än män som kommer in till Jobbcentrum via medborgarservice. Sett till andelen ärenden som leder till avslut till egen försörjning är andelen kvinnor något högre än andelen män.

I intervjuer har det beskrivits att kvinnor ofta kommer in via förskolan eller genom att de blivit tipsade av vänner som besökt Jobbcentrum.

**Varaktigt arbete avser anställning som är längre än 6 månader.

*** Tillfälligt arbete avser anställning som är 6 månader eller kortare.

Avslut, ärenden genom medborgarservice, år 2021-2022

	Jobbcentrum Syd och Nord 2021	Jobbcentrum Norr, Mötesplats Årby 2022		Jobbcentrum Syd, Mötesplats Fröslunda 2022	
		Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Annan ersättningsform	0	1		1	1
Extrajtjänst/Introduktionsjobb	1	3		2	
Varaktigt arbete*	2	7	5	8	4
Tillfälligt arbete**	12	22	16	6	4
Nystartsjobb	1				
Studier	0	2		7	2
Avslut till egen försörjning, totalt	16	35	21	24	11
Heltidsinsats AF					1
Flyttat från kommunen		36	24	2	1
Egen begäran				2	
Behovet kvarstår ej		1	2	1	1
Insats fullgjord					
Insatsen avslutas			1	1	
Totalsumma	-	72	48	30	14
Avslut till egen försörjning andel	-	49 %	44 %	80 %	79 %
Avslut till egen försörjning andel (totalt)	-	47 %		80 %	

Resultat i relation till insatta resurser

Uppföljning av resurser

Resultatuppföljningen av avslut till egen försörjning (se s. 20) visar på ett bättre resultat för Jobbcentrum på Mötesplatserna jämfört med Jobbcentrum City.

Resursuppföljningen avser ge en indikation om vilka resurser som har satts in för att uppnå resultatet.

För att ge en indikation om kostnaden Jobbcentrums verksamhet på Mötesplatserna i relation till liknande insatser har en jämförelse gjorts med Jobbcentrum City. I jämförelsen har en uträkning gjorts av personalkostnad per avslut till egen försörjning.

Kostnadsjämförelsen visar att kostnaden per avslut till egen försörjning är ca 9 000 kr lägre för Jobbcentrum på Mötesplatserna jämfört med Jobbcentrum i City. Skillnaden beror i stor del på de ärenden som kommer in via medborgarservice där skillnaden i kostnader ligger ca 21-24 tkr lägre jämfört med de ärenden som inkommit via ekonomiskt bistånd.

Period 2020-01 till 2022-12*	Mötesplatserna, anvisningar ekonomiskt bistånd	Mötesplatserna, medborgarservice (2021-2022)
Antal avslut till egen försörjning	106	108
Antal årsarbetare**	3,5	2
Avslut till egen försörjning per vägledare under perioden	30	54
Antal avslut till egen försörjning per vägledare årligen	10	27
Kostnad per avslut till egen försörjning***	39 226 kr	14 667 kr

Period 2020-01 till 2022-12*	Mötesplatserna, anvisningar ekonomiskt bistånd och medborgarservice	Jobbcentrum City, anvisningar ekonomiskt bistånd
Antal avslut till egen försörjning	214	518
Antal årsarbetare**	5,5	15,8
Avslut till egen försörjning per vägledare under perioden	84	33
Antal avslut till egen försörjning per vägledare årligen	37	11
Kostnad per avslut till egen försörjning***	26 947 kr	36 236 kr

*Medborgarservice avser åren 2021-2022 då antalet ärenden år 2020 var mycket lågt.

** Vägledarna på Jobbcentrum Norr och Syd är inte dedikerade till att arbeta med anvisningar via ekonomiskt bistånd eller ärenden via medborgarservice. Fördelningen på 3,5 årsarbetare inom ekonomiskt bistånd och 2 årsarbetare inom medborgarservice utgår från hur personalen uppskattar att deras tid fördelas mellan de två ärendetyperna.

*** Kostnadsberäkningen utgår från personalkostnader. Overhead-kostnader såsom kostnad för lokaler har inte inkluderats.

Bedömning och kommentarer

Vår bedömning

Uppföljningen av projekt målet att *Öka andelen kvinnor och män i egen försörjning och minska arbetslöshet* visar på goda resultat för Jobbcentrumen på Mötesplatserna.

Vi kan konstatera att det finns en betydande skillnad mellan Jobbcentrum på Mötesplatserna och Jobbcentrum City avseende andel avslut till egen försörjning för personer som anvisats via ekonomiskt bistånd. Statistiken visar på en skillnad på 10 procentenheter till Mötesplatsernas fördel. Antalet personer som kommer ut i egen försörjning efter att ha tagit kontakt med Jobbcentrumen via medborgarservice har ökat stort mellan åren 2021 och 2022.

Resursuppföljningen syftar till att följa upp vilka resurser som har satts in för att uppnå ett resultat. Uppföljningen visar att kostnaden per avslut till egen försörjning är betydligt lägre avseende de ärenden som kommit in via medborgarservice.

Vår bedömning är att målet uppfylls genom det arbete som genomförs på Mötesplatserna och Jobbcentrum.

Kommentarer

Vi kan inte med säkerhet veta vad det goda resultatet beror på. Faktorer som *kan* ha inverkan är

- Lokalisering: Avståndet till Jobbcentrum City kan verka som ett hinder för många. Genom att ha Jobbcentrum på plats i områdena blir tröskeln för kontakt lägre. Lokaliseringen kan även underlätta nätverkande med arbetsgivare i området.
- Motivation: Personer som själva kontaktar Jobbcentrum via medborgarservice är motiverade och själva drivande i att hitta egen försörjning. Det är möjligt att denna motivation även "spiller över" på andra som besöker Jobbcentrum efter anvisning via ekonomiskt bistånd.
- Samverkan: Samverkan med de andra verksamheterna på Mötesplatserna gör att behov hos personer som t.ex. besöker bibliotek eller öppna förskolan kan fångas upp och kontakter förmedlas.

Den uppföljning av resurser som har gjorts för den här utvärderingen fokuserar på att följa upp de direkta kostnaderna kopplade till insatsen. Ett annat alternativt sätt att följa upp kostnader är att, som Ingvar Nilsson och Wadeskog (se s. 3) följa upp vad det kostar att inte göra någonting alls/att göra fel insatser, både för kommunen och samhället i stort. I dessa beräkning inkluderas kostnadsposter såsom ekonomiskt bistånd, kostnader kopplat till kriminalitet och det produktionsbortfall som blir av att arbetsföra personer inte arbetar.

Vi har inte haft möjlighet att göra denna typ av avancerad beräkning inom ramen för denna utvärdering men vill ändå lyfta att konsekvenserna av att inte agera kan leda till högre kostnader. Det vill säga, när kostnaderna för Mötesplatserna med Jobbcentrum följs upp behövs det även ta i beaktande vilka kostnader det kan innebära för samhället i stort, och individen, att inte ha den här typen av verksamhet som genomför både reaktiva och, framför allt, proaktiva insatser för att minska utanförskap och arbetslöshet.

Projekt mål: Utveckla och etablera språkförberedande verksamheter för kvinnor och män som inte kan tillgodogöra sig ordinarie arbetsförberedande insatser

Projekt mål: Utveckla och etablera språkförberedande verksamheter för kvinnor och män som inte kan tillgodogöra sig ordinarie arbetsförberedande insatser

Projekt målet att *Utveckla och etablera språkförberedande verksamheter för kvinnor och män som inte kan tillgodogöra sig ordinarie arbetsförberedande insatser* följs upp genom antal deltagare i insatsen samt genomförda aktiviteter.

Att utveckla språkförberedande verksamheter är inte ett mål i sig utan bör snarare ses som en aktivitet som syftar till att bidra till måluppfyllelse av projektmålen: *Öka andelen kvinnor och män i egen försörjning och minska arbetslöshet* och *Bidra till en mer levande och attraktiv stadsmiljö med inkluderande och välkomnande mötesplatser där människor möts och utvecklas*. Språket är ofta en förutsättning för att få en anställning men även en väg in i samhället. Detta gör att uppföljningen i hög grad fokuserar på aktivitetsindikatorer.

Språkförberedande verksamheter

Den språkförberedande verksamheten (språkgruppen) på Mötesplatserna finns i första hand till för personer som anvisats via ekonomiskt bistånd och som, av olika anledningar, inte har kunnat tillgodogöra sig av SFI-utbildningen (Svenska för invandrare).

Vid intervjuer beskrivs att språkgruppen fokuserar på talat språk och att lära ut språk genom att skapa ett socialt sammanhang med aktiviteter, t.ex. matlagning, konst, utflykter, diskussioner om böcker och samhällsfrågor.

Årby

I Årby har språkgruppen funnits sedan starten 2020. Deltagarna i språkgruppen har i stort utsträckning anvisats via ekonomiskt bistånd och har även insats hos Jobbcentrum även om ett antal även kommit in på egen hand. Fördelningen mellan kvinnor och män är relativt jämn med en liten övervikt på kvinnliga deltagare.

Samverkan med övriga verksamheter på Mötesplatsen sker t.ex. genom att övriga verksamheter deltar vid språkcafé, sångstund tillsammans med öppna förskolan och bokrekommendationer från biblioteket.

Deltagarna beskrivs i många fall stå långt från arbetsmarknaden, framför allt på grund av svaghet inom svenska språket. Genom språkgruppen beskrivs dessa personer utvecklas på ett annat sätt än de hade möjlighet till inom SFI. Sedan starten 2020 har 17 deltagare gått vidare till anställning och andra deltagare har gått vidare till praktik eller studier.

Fröslunda

Språkgruppen i Fröslunda startade i november 2022. Deltagarna i språkgruppen är till stor del anvisade via ekonomiskt bistånd (10 personer) och har även insats hos Jobbcentrum medan ett antal (4-6) har kommit in till språkgruppen på egen hand.

I Fröslunda finns även sedan längre tid tillbaka språkcafé som har drivits i samverkan mellan biblioteket och Ung fritid och mötesplatser. Språkcaféet har nu utökats med vägledare från Jobbcentrum och språkhandledaren för språkgruppen.

	Mötesplats Årby	Mötesplats Fröslunda
Antal inskrivna deltagare i språkgruppen sedan start	53	14-16
Antal kvinnor	28	Information saknas
Antal män	25	

Bedömning och kommentarer

Vår bedömning

Uppföljningen av projekt målet att *Utveckla och etablera språkförberedande verksamheter för kvinnor och män som inte kan tillgodogöra sig ordinarie arbetsförberedande insatser* visar att språkförberedande verksamheter har etablerats på båda Mötesplatserna.

Vi kan konstatera att aktiviteter genomförs och att det pågår ett aktivt arbete för att nå målsättningen. Av uppföljningen framgår att 17 personer har gått vidare till arbete eller studier efter insats från språkförberedande verksamhet.

Vidare kan vi utifrån *Orten bortom våldet* konstatera att man genom närvaro och aktiviteter med stärkt språk också byggt relationer och skapat tillit till det svenska samhället och dess institutioner. Vilket skapar bättre förutsättningar att långsiktigt nå målen för projektet.

Vår bedömning är att målet är genomfört då språkförberedande verksamheter är etablerade på Mötesplatserna som bidrar till måluppfyllelsen för övriga projekt mål.

Kommentarer

På samma sätt som för uppföljningen av målet att *Bidra till en mer levande och attraktiv stadsmiljö med inkluderande och välkomnande mötesplatser där människor möts och utvecklas* ser vi att uppföljningen av målet kan underlättas av att det fastställs vilka indikatorer som ska användas för att mäta måluppfyllelsen. Samma indikatorer bör även användas över en längre period för att göra det möjligt att följa utvecklingen från år till år.

Projekt mål: Med de prioriterade stadsdelarna i fokus utveckla samverkan mellan förvaltningars och bolags verksamheter

Projekt målet att *Med de prioriterade stadsdelarna i fokus utveckla och samverka mellan förvaltningars och bolags verksamheter* är ett mål som har stor påverkan på måluppfyllelsen på övriga projekt mål. Målet kan ses som en framgångsfaktor för att de andra målen ska uppnås.

Samverkan mellan verksamheter är en viktig framgångsfaktor och ett av de grundläggande verktygen som används för att uppnå resultat på Mötesplatserna. Strategin *Orten bortom våldet* utgår från ett lösningsfokuserat arbete som tar hänsyn till området och de boendes situation som helhet. Samverkan mellan olika verksamheter är en förutsättning för att åstadkomma detta. Att skapa en fungerande och effektiv samverkan sker inte av sig själv utan kräver ofta ett aktivt arbete och en uttalad förväntan om att samverkan ska ske.

Uppföljningen i utvärderingen fokuserar främst på att samverkan faktiskt har skett samt anställda och chefers upplevelser av hur väl samverkan har fungerat. Utvärderingen bygger därför i hög utsträckning på aktivitetsindikatorer.

Uppföljningen av samverkansmålet följs även upp av följeforskare från Mälardalens Universitet. Fokus är att studera den interna samverkan mellan kommens verksamheter i de prioriterade stadsdelarna.

Samverkansaktiviteter riktad mot medborgare och externa parter

I Mötesplatsernas verksamhetsberättelser beskrivs exempel på hur vilka aktiviteter som har genomförts i samverkans mellan olika verksamheter. Följande exempel är hämtade från verksamhetsberättelse 2022:

- *Bebisbibblan* i samverkan mellan Årby bibliotek och Öppen förskola.
- *Tematräffar* med besök från bland annat Statens servicecenter och författarbesök har arrangerats i samverkan mellan Fröslunda bibliotek och Mötesplats Fröet.
- *Föräldrafika* i Fröslunda har varit ett tillfälle för flera verksamheter att träffa föräldrar i området, bland annat Jobbcentrum.
- *Nätverk och samverkan* på Mötesplats Årby har gjort att vägvisare från Fristadshus har fått kontakt med ungdomar som omfattas av kommunala aktivitetsansvaret och Fristadshus.

Mötesplatserna samverkar även med lokala företag, fastighetsbolag och föreningar. Representanter från Mötesplatserna deltar i Stadsdelsnätverken respektive område. Exempel på samverkan som tas upp i verksamhetsberättelser är:

- Ferieanställda från *Eskilstuna United/Girs United* har ordnat frukost på Möteplats Årby.
- Mötesplats Årby har tillsammans med *Victoriahem* och *Team förebygg* mött upp barn och familjer på väg till eller från skolan och bjudit på enklare mellanmål
- I samarbete med *Sisters in Business* har Jobbcentrum Årby arbetat med ett Jobb-redo-program för ungdomar i området. Dessa rustades för och rekryterades till sommarjobb på den reguljära arbetsmarknaden.

Uppföljning av intern samverkan kring arbetssätt

Uppföljningen av hur den interna samverkan kring arbetssätt fungerar och har utvecklats under projektets gång utgår i första hand från intervjuer med chefer och medarbetare från Mötesplatsernas verksamheter.

Samverkan kring medborgaren/besökaren

Den interna samverkan har, utifrån vad som framkommit under intervjuer, utvecklats under projektets tid. Samtliga intervjuade från verksamheterna uttrycker att det är en stor styrka i att de finns samlade på samma plats och har en grundläggande kunskap om varandras uppdrag. Flera har beskrivit att det är enklare att hjälpa besökarna eftersom:

1. De hela tiden har med sig tanken i bakhuvudet att lyssna in vilka övriga behov en besökare kan ha, t.ex. en förälder som kommer in med sitt barn till öppna förskolan men som också skulle vilja ha hjälp med språket och/eller att komma in på arbetsmarknaden.
2. De känner personalen på den verksamhet som de hänvisar besökaren vidare till. Det är enklare att hänvisa till en kollega som man känner än en anonym och ansiktslös verksamhet/enhet i en annan del av kommunen.
3. Den fysiska närheten gör det möjligt att agera direkt. Det är möjligt att ta med besökare direkt till sin kollega och/eller boka in den på ett möte eller en aktivitet.

Samverkan i planering och styrning

På Mötesplatserna hålls "husmöten" för att lyfta gemensamma frågor. Av intervjuer framgår att det finns vissa svårigheter i att lösa förvaltningsövergripande frågor, både i stort och smått, då ingen verksamhet har mandat över de andra. Detta leder till att många frågor måste lyftas till ledningsgrupp och även till styrgruppen.

Mötesplatserna saknar en samordnare med mandat att fatta beslut i vardagen.

Samverkan med verksamhet utanför huset

Verksamheter som ska vara en del av projektet men som inte ha personal på plats eller endast under begränsade tider som Kulturskolan, Fristadshus och Vägvalet beskrivs ha lite svårare att få till samverkan.

- Kulturskolan finns i lokalerna i Fröslunda och på skolorna i Årby men är ofta på plats andra tider än övriga på Mötesplatserna.
- Vägvisare från Fristadshus/KAA finns framför allt på plats i samband med särskilda aktiviteter som de är involverade i, såsom Sommartorg. Kontakterna med Mötesplatserna beskrivs som positivt, framför allt för att komma i kontakt med unga som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret som man har svårt att få kontakt med på andra sätt.
- Vägvalet kan inte vara på plats på Mötesplatserna i Årby och Fröslunda då det kan innebära en risk för de personer som de vill ha kontakt med att synas tillsammans med dem. Personal kan dock delta på vissa aktiviteter, såsom Föräldrafika, för att informera om verksamheten.

I intervjuer uttrycks att man ser nytta av att vara en del av Mötesplatserna men att kommunikationen och samverkan kan utvecklas.

Skillnader mellan Mötesplatserna

Sättet som samverkan sker på i vardagen skiljer sig i hänseenden mellan Mötesplatserna i Årby och Fröslunda. Lokaler, verksamheternas uppdrag och externa faktorer påverkar hur verksamheterna arbetar tillsammans.

Lokaler

Lokalerna i Årby gör att verksamheterna sitter fysiskt närmare varandra än i Fröslunda. Av intervjuer framgår att det finns en mer tät kontakt i vardagen mellan medarbetarna i Årby. Samverkan underlättas av att personalen från de olika verksamheterna befinner sig i samma lokaler, samtal och avstämningar sker naturligt då man ses i korridorer och fikarum. Personalen beskriver att man i praktiken ser sig som ett gemensamt arbetslag.

I Fröslunda är verksamheterna uppdelade i två lokaler på varsin sida av torget. Konsekvensen blir att medarbetarna från de olika verksamheterna inte träffas i vardagen på samma sätt som i Årby. Samverkan sker men det uppstår inte spontana möten i korridorer och fikarum.

Samverkan med regionen

Familjevägledarna på båda Mötesplatserna samverkar med barnhälsovården, bland annat genom att följa med på hembesök för att träffa nya familjer och informera om verksamheten i området.

Öppna förskolan och familjevägledarnas samlokalisering med regionen i familjecentralen i Fröslunda bidrar även till att det finns fler forum för samverkan i vardagen med andra parter än projektet. Av intervjuer framgår att den nära samverkan med barnhälsovården och mödravården bidrar starkt till familjevägledarnas möjligheter att få kontakt med familjer i området.

Mötesplatsen i Årby är inte samlokaliserad med regionen men barnhälsovården finns på plats en förmiddag i veckan.

Uppdraget

I Fröslunda finns Mötesplats Fröet som har uppdrag och verksamhet som omfattar åldersgruppen 0-100 år. Det blir därmed tydligt att det är en mötesplats för *alla* i området. Det innebär också att Fröets personal har kontakt med en bred målgrupp och kan fånga upp behov som förmedlas vidare till samtliga andra verksamheter.

Mötesplats Årby saknar motsvarande uppdrag för åldersgruppen 0-100. Samverkan mellan fritidsgården försvåras idag av att personalen arbetar andra tider än övriga verksamheter och med en begränsad åldersgrupp. Det gör att naturliga möten i korridorer och fikarum inte uppstår. Intervjuade har uttryckt att de önskar att uppdraget 0-100 även fanns i Årby då det skulle skapa mer gemensamma ytor för samverkan, framför allt mellan fritidsgårdens personal och övriga verksamheter.

Externa faktorer och skillnader mellan områden

Skillnaderna i samverkan kan även påverkas av hur området som Mötesplatserna verkar i ser ut och vilka behov som finns hos besökarna.

Skjutningarna i Årby under 2022 har skapat ett stort behov av att hitta en trygg punkt i området. Detta kan också bidra till att medarbetarna på Mötesplatsen blir mer sammansvetsade.

Covid-19 pandemin har även påverkat på så sätt att verksamheterna inte har kunnat vara på plats och träffats fysiskt på grund av restriktioner.

Bedömning och kommentarer

Vår bedömning

I uppföljningen av projektmålet *Med de prioriterade stadsdelarna i fokus utveckla och samverka mellan förvaltningarnas och bolags verksamheter* har vi fokuserat på dels att samverkan faktiskt sker, dels hur samverkan upplevs fungera av medarbetare och chefer. Målet är en del av strategin som ska bidra till målfyllnelsen för övriga mål.

På Mötesplatserna sker samverkan

- Externt med andra myndigheter och civilsamhället.
- Internt genom samarbete kring planerade aktiviteter
- Internt i vardagen, genom kontaktförmedling och relationsbyggande

Samverkan lyfts fram i *Orten bortom våldet* som en viktig faktor för att i större utsträckning se människors situation som en helhet och även erbjuda helhetsbaserade och gränsöverskridande lösningar. Att samverka innebär att veta var de egna kompetenserna börjar och slutar och att veta vilka andra kompetenserna som tar vid där de egna slutar och hur dessa ska kopplas in.

På Mötesplatserna sker detta, framför allt, i den vardagliga samverkan. Utifrån intervjuer framgår att arbetet på Mötesplatserna bidragit till att öka kunskapen om vilka kompetenser/personer som kan kopplas in utifrån besökarnas behov. Samlokaliseringen bidrar även till att korta kontaktvägarna mellan verksamheterna.

Vår bedömning är att målet uppfylls då samverkan mellan förvaltningarnas verksamheter på Mötesplatserna har utvecklats under projektets gång.

Kommentarer

Hur nära den vardagliga samverkan mellan verksamheter är varierar i viss grad mellan Mötesplatserna. I Årby finns en närhet mellan de verksamheter som är på plats

på Mötesplatsen. Av intervjuer framgår att man gemensamt diskuterar ärenden och delar framgångar med varandra. Detta kan bidra till ytterligare tydliggöra fördelarna med samverkan för medarbetarna, eftersom de får återkoppling på ärenden som lämnats över till en annan verksamhet.

I Fröslunda finns en tydligare uppdelning mellan verksamheterna. Samverkan sker i vardagen genom förvaltningsövergripande kontakter och hänvisningar mellan verksamheter. De ser sig dock inte som ett gemensamt arbetslag och det pratas inte om gemensamma framgångar på samma sätt som i Årby.

Vår reflektion är att sättet som samverkan sker på i vardagen inte nödvändigtvis behöver se likadant ut mellan Mötesplatserna. De områden som de verkar i ser olika ut och behoven är inte samma. Vi tror dock att personalen på de olika Mötesplatserna skulle kunna ha utbyte av mer kontakt mellan Årby och Fröslunda, inte för att de ska arbeta på samma sätt men för att få inspiration av varandra och nya perspektiv på hur verksamheten kan bedrivas.

Slutsatser och rekommendationer

Sammanfattade slutsatser

Samverkansprojektet Mötesplatser med Jobbcentrum utgår från en långsiktig strategi för förändring. Som konstaterats i det inledande avsnittet *Teoretisk grund för utvärderingen* så innebär det vissa utmaningar. Strategin *Orten bortom våldet* utgår från ett långsiktigt perspektiv där resultat inte alltid syns de första åren. I den här utvärderingen har vi därför tittat på resultat i de delar där det varit möjligt men även genomförande av aktiviteter som förväntas leda till framtida resultat. I utvärderingen har vi också lagt vikt vid personalens perspektiv då det är de som påverkas av strategin i sin yrkesroll, ser både fördelarna och utmaningarna i arbetet i vardagen samt kan se skillnaderna i arbetet jämfört med motsvarande verksamhet som inte har sammanhanget som Mötesplatserna ger.

Mötesplatserna som koncept

Vår slutsats är att Mötesplatserna som koncept bör leda till goda resultat i områdena. Under utvärderingen har vi fått många exempel på hur verksamheterna på Mötesplatserna agerar draghjälp och dörröppnare för varandra. Vi kan även konstatera att samtliga intervjuade bland personalen på Mötesplatserna upplever positiva effekter för sin verksamhet av att vara en del av Mötesplatserna som koncept, dvs. Mötesplatserna blir mer än summan av de separata verksamheterna.

Den fysiska närvaron av kommunala verksamheter i dessa områden är viktiga både för att säkerställa jämlik kommunal service och för att bygga upp boendes tillit till kommunen.

Jobbcentrum

Jobbcentrum Nord och Syd har fått goda resultat avseende avslut till egen försörjning både inom gruppen som anvisats via ekonomiskt bistånd och i gruppen som kommit in via medborgarservice. Vår slutsats är att framför allt medborgarservice är ett koncept att satsa vidare på. Personer som frivilligt kommer till Jobbcentrumen är motiverade och kommer generellt snabbare ut i egen försörjning vilket innebär lägre kostnader för kommunen. Vi ser det som mycket positivt att det finns en väg in för personer att få stöttning utan beslut om insats då det möjliggör tidigare insatser.

Jämställdhet och jämlikhet

Utifrån intervjuer och dokumentation har vi fått uppfattningen att jämställdhet och jämlikhet inte har diskuterats i större utsträckning som en del av projektet. Undantaget är fritidsgården i Årby som har genomfört en satsning under 2022 för att få fler flickor att delta i aktiviteter. Uppföljning av deltagare i insatser hos Jobbcentrum och språkgruppen visar på en relativt jämn fördelning mellan kvinnor och män men med viss övervikt på kvinnliga deltagare. Uppföljning av besökare och deltagare vid aktiviteter visar att kvinnor och flickor i högre utsträckning kommer till Mötesplatserna vid planerade aktiviteter.

Vår bedömning är att uppföljning och analys av Mötesplatserna bör utvecklas. Det bör ske en systematisk kvalitetsuppföljning med kön och ålder som indelingsgrund. Detta för att på ett systematiskt sätt kunna följa upp insatsernas effekter utifrån kvinnor och män/flickor och pojkar för att kunna göra en analys av verksamhetens genomslag hos kvinnor och män/flickor och pojkar.

Framgångsfaktorer

Under arbetet med utvärderingen har vi identifierat både framgångsfaktorer och utvecklingsområden för Mötesplatserna. Dessa bör tas i beaktande både i det fortsatta arbetet samt om konceptet ska utvecklas i flera stadsdelar.

- *Tron på konceptet.* De chefer och medarbetare som vi pratat med tror starkt på konceptet, även om de ser områden som behöver utvecklas.
- *Medarbetarna.* Flera av medarbetarna på Mötesplatserna har sökt sig till projektet för att de vill arbeta i nära samverkan med andra verksamheter. De är motiverade och är stolta över det område som de arbetar i.
- *Uttalad förväntan om samverkan.* Det är tydligt uttalat att det finns en förväntan om att medarbetarna ska samverka över förvaltningsgränserna.
- *Medborgarservice.* Jobbcentrums medborgarservice blir en väg in för personer som är motiverade och vill ha en egen försörjning. Genom medborgarservice ges ökade möjligheter till att arbeta proaktivt istället för reaktivt.

Rekommendation: Gör Mötesplatserna permanenta

Vår rekommendation

Vi rekommenderar att Mötesplatserna som koncept blir permanenta i Årby och Fröslunda. Utifrån utvärderingen kan vi konstatera att man i arbetssätten fångar upp många av de framgångsfaktorer som identifierats för att lyckas med sociala investeringar.

Mötesplatsernas arbete utifrån kända framgångsfaktorer.

Strategin *Orten bortom våldet* är en långsiktig strategi. Vår bedömning är att Mötesplatserna befinner sig i ett mellanläge mellan fas 1 och fas 2 i strategin, vilket är i linje med strategins uppskattade tidsplan. Arbetet med att återerövra platsen och göra det offentliga rummet tryggt pågår fortfarande. Trygghetsarbetet kräver dock insatser även från andra aktörer, framför allt polisen. Det mjukare tillitsskapande arbetet på Mötesplatserna har ändå fortsatt och visar på resultat i form av relationsbyggande i områdena, personer som har gått ut i egen försörjning efter kontakt med Jobbcentrum och språkförberedande verksamhet.

I rapportens inledning och beskrivning av den teoretiska grunden för utvärderingen har vi beskrivit de framgångsfaktorer som genom studier har tagits fram för att visa på hur man lyckas med en social investering. Utifrån vår utvärdering kan vi konstatera att Mötesplatserna i Årby och Fröslunda på flera sätt möter upp dessa framgångsfaktorer genom

- Att arbeta multidimensionellt, lösningsfokuserat och gränsöverskridande för att se en människas hela situation, inte bara arbetslöshet eller svaghet i språk. Genom att samla olika professioner på en plats och låter dem samverka kan de som besöker Mötesplatserna i större utsträckning erbjudas helhetslösningar. Vi bedömer att Mötesplatserna som koncept uppmuntrat till detta sätt att arbeta.
- Att bygga tillit, relationer och allianser i de områden som de befinner sig i. Detta underlättas genom att befinna sig på platsen, att ha stadsdelarna som geografiska utgångspunkter, och vara en del av lokalsamhället.

Se människorna och den långsiktiga visionen

När vi tittar på Mötesplatsernas effekter och resultat så finns det ett behov av att se både det enskilda och den stora visionen. En person som får en anställning eller en ungdom som väljer att studera istället för ett kriminellt liv, är stora segrar på ett individuellt och mänskligt plan.

På en samhällsnivå är varje person som lämnar utanförskapet, som vi kan se av beräkningarna på s. 3, en samhällsekonomisk vinst. På en övergripande nivå är det en del i att skapa förändring på en kollektiv nivå genom att skapa hopp, visa på möjligheter och bygga det sociala kapitalet för att uppnå den långsiktiga visionen om att skapa möjligheter till ett gott liv med mening och trygghet på en kollektiv nivå.

Rekommendationer för fortsatt arbete med Mötesplatserna

Utifrån vår övergripande rekommendation lämnar vi följande rekommendationer för det fortsatta arbetet med Mötesplatserna.

Se över organisation och styrning. Rigga en styrning som passar för verksamheterna, som underlättar samordning och samverkan på Mötesplatserna. Vår rekommendation är att Mötesplatsernas verksamheter organiseras inom respektive förvaltnings linjeverksamhet. En samordnare kan utses för att hantera praktiska frågor på Mötesplatserna. Om en samordnare utses bör det göras tydligt vilka ansvar och mandat denne har.

Gör en plan för uppföljning. Se över målformuleringarna för Mötesplatserna och säkerställ att det är mål som är möjliga att följa upp. Gör åtskillnad mellan mål och framgångsfaktorer.

Fastställ vilka indikatorer som ska användas för uppföljning av verksamheten. Vi rekommenderar att samma indikatorer används under en längre period för att möjliggör jämförelser och analys över flera år. Det bör tas fram en blandning av resurs-, aktivitets- och resultatindikatorer som. Detta för att göra det möjligt att följa upp både de framgångsfaktorer (se s. 6) som antas leda till framtida resultat och faktiska resultat.

Vi rekommenderar att indikatorer, så som det är möjligt, följs upp med kön som indelningsgrund. Detta för att kunna följa upp och analysera eventuella skillnader i måluppfyllelse för kvinnor och män/flickor och pojkar samt möjliggöra analys av eventuella skillnader i vilka insatser/aktiviteter som kvinnor och män/flickor och pojkar erbjuds/deltar i.

Vi rekommenderar att uppföljning av Mötesplatserna som koncept även sker i fortsättningen och att återrapportering sker till respektive nämnd som har verksamhet som ingår i konceptet.

Skapa forum för erfarenhetsutbyte mellan Mötesplatserna. Mötesplatserna i Årby och Fröslunda fungerar olika på flera sätt, framför allt gällande hur samverkan och kontakter i vardagen ser ut. Vi rekommenderar att det möjliggör erfarenhetsutbyte mellan Mötesplatserna. Syftet är inte att de ska fungera precis likadant utan för att de ska få inspiration för hur arbetet kan utvecklas framåt.

CONNECTURA

VERKSAMHETSUTVECKLING

Bilaga: Intervjuade för utvärderingen

Chefer och centrala funktioner	
Magnus Minh Gustafsson	Förvaltningschef arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen
Malin Skoglund	Områdeschef arbete och försörjning, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen
Johan Brinck	Enhetschef Jobbcentrum, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen
Veronica Haugdahl	Rektor Komvux, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen
Åsa Emilsson	Projektledare, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen
Halina Sundquist	Rektor Rinmangymnasiet (KAA), barn- och utbildningsförvaltningen
Linda Häll	Biträdande enhetschef Öppen förskola, barn- och utbildningsförvaltningen
Christer Åkerlund	Enhetschef stöd och behandling (vägvalet), socialförvaltningen
Karolina Gilljam	Enhetschef enheten för förebyggande arbete, socialförvaltningen
Mikael Källarsson	Kulturskolechef, kultur- och fritidsförvaltningen
Linda Johansson	Enhetschef fritidsgården Årby, kultur- och fritidsförvaltningen
Helena Reinedahl	Enhetschef bibliotek, kultur- och fritidsförvaltningen
Lena Talman	Följeforskare, Mälardalens universitet
Mattias Berglund	Kommunstrateg, Kommunledningskontoret
Malin Sturk	Utvecklare, Kultur- och fritidsförvaltningen

Medarbetare Mötesplats Årby och Fröslunda	
Mötesplats Årby	Vägledare Jobbcentrum
	Språkhandledare
	Familjebehandlare
	Förskolepedagoger öppna förskolan
	Personal fritidsgård
Mötesplats Fröslunda	Vägledare Jobbcentrum
	Familjebehandlare
	Förskolepedagoger öppna förskolan
	Utvecklare Mötesplats Fröet
	Bibliotekarier
	Personal kulturskolan